

Літвінова Вікторія¹,
кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри економіки підприємства та організації
підприємницької діяльності

Блігадір Микола¹, аспірант кафедри економіки
підприємства та організації підприємницької
діяльності

¹Одеський національний економічний університет

Litvinova Viktoriia¹, PhD in Economics, Associate
Professor, Associate Professor of the Department of
Economic and Business Administration
<https://orcid.org/0000-0003-3998-904X>

Blihadir Mykola¹, Postgraduate Student of the
Department of Economic and Business Administration,
<https://orcid.org/0009-0002-4086-0235>

¹Odessa National Economic University

СУТНІСТЬ ТА ВИЗНАЧЕННЯ КАТЕГОРІЇ «ЗАПАСИ ПІДПРИЄМСТВА» ESSENCE AND DEFINITION OF THE CATEGORY OF ENTERPRISE INVENTORIES

Літвінова В., Блігадір М. Сутність та визначення
категорії «запаси підприємства». *Український
журнал прикладної економіки та техніки*.
2024. Том 9. № 4. С. 134 – 138.

Litvinova V., Blihadir M. Essence and definition of the
category of enterprise inventories. *Ukrainian Journal
of Applied Economics and Technology*.
2024. Volume 9. № 4, pp. 134 – 138.

У статті розглянуто сутність і роль запасів підприємства в умовах сучасного економічного середовища. Метою дослідження є аналіз, систематизація та узагальнення наявних підходів до визначення поняття «запаси підприємства». У статті досліджено наявні підходи до визначення запасів, зокрема їх трактування як активів підприємства, предметів праці та матеріальних ресурсів. Виявлено, що сучасні міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) сприяють гармонізації фінансової звітності підприємств, що працюють на глобальному ринку, забезпечуючи підвищення прозорості та стабільності бізнесу. Аналіз сучасної літератури щодо сутності запасів дозволив зробити висновок, що існує кілька підходів до їх визначення та класифікації. Перший підхід, бухгалтерський, розглядає запаси як активи підприємства, що мають певну вартість і сприяють отриманню доходів у майбутньому. Другий підхід, економічний, трактує запаси як предмети праці, що є необхідними для виробничих процесів та забезпечення функціонування підприємства. Третій підхід, виробничий, акцентує на запасах як матеріальних ресурсах підприємства, що використовуються в процесі виробництва товарів і послуг. Дослідження дозволило виявити основні напрями вдосконалення управління запасами в умовах мінливого ринку, акцентуючи увагу на важливості оптимізації їх обсягу і структури для забезпечення ефективності підприємства.

Ключові слова: запаси, підприємство, запаси підприємства, управління, економічна ефективність, матеріальні ресурси, виробництво.

The article examines the essence and role of enterprise inventories in the modern economic environment. The study aims to analyze, systematize, and generalize the existing approaches to defining the concept of "enterprise inventories". The article explores the existing approaches to defining inventories, specifically their interpretation as enterprise assets, labor materials, and production resources. It is revealed that inventories are a crucial element in ensuring the continuity of production processes, stability of supply, and product realization, which, in turn, influences the economic efficiency of the enterprise. The study is based on the need for a comprehensive inventory management approach that considers the production requirements and the economic feasibility of storing resources. An analysis of regulatory legal acts governing the accounting and use of inventories in Ukraine is provided, including the Commercial Code and the National Accounting Standard, which helps ensure the accuracy of inventory accounting and preservation. It has also been identified that modern international accounting standards (IAS) contribute to harmonizing financial reporting for enterprises operating in the global market, enhancing business transparency and stability. An analysis of contemporary literature on the essence of inventories led to the conclusion that several approaches to their definition and classification exist. The first approach, accounting, considers inventories as enterprise assets with a specific value contributing to future income. The second approach, economics, interprets inventories as labor materials necessary for production processes and the operation of the enterprise. The third approach, production, emphasizes inventories as material resources of the enterprise used to produce goods and services. All these approaches are interconnected and complement each other, allowing a more comprehensive and detailed study of the role of inventories in enterprise activities. In the current study, inventories are understood as the material resources of an enterprise, which are at different stages of the production process or circulation, intended for future use in producing goods, provision of services, or for further sale. The study has identified the main directions for improving inventory management in a changing market environment, focusing on optimizing their volume and structure to ensure the effectiveness of the enterprise.

Keywords: inventories, enterprise, enterprise inventories, management, economic efficiency, material resources, production.

Вступ

Ефективне управління запасами є одним із ключових факторів забезпечення стабільної роботи підприємства у сучасних умовах. Від належної організації цього процесу залежить не лише ритмічність виробництва та якість продукції, а й загальний рівень економічної ефективності підприємства. Дослідження сутності та визначення категорії «запаси підприємства» обумовлена необхідністю вдосконалення підходів до їх управління в умовах динамічного бізнес-середовища. Підвищення конкурентності, зміна попиту та нестабільність ринків вимагають від підприємств не лише забезпечення безперебійності виробничих процесів, але й зменшення витрат, пов'язаних із зберіганням і поповненням запасів. У цьому контексті чітке розуміння природи та функцій запасів є основою для розробки ефективних механізмів управління ними. Дослідження дозволить сформулювати узгоджене визначення

поняття «запаси підприємства», адаптоване до сучасних реалій, та сприятиме розвитку практичних інструментів оптимізації управління запасами для підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у розвиток теоретико-методичних положень щодо управління запасами зробили такі провідні вітчизняні та зарубіжні автори: Балабась І.В. [14], Бержанір І.А. [16], Бондаренко Н.М. [9], Бруханський Р.Ф. [10], Бутинець Ф.Ф. [17], Гадзевич О.І. [13], Гибало Ю.В. [18], Гудзенко Н.М. [18], Давидов Г.М. [8], Демченко Т.А. [16], Дмитренко А.В. [14], Кістол А.А. [16], Котлер Ф. [6], Нараян П. [7], Нашкерська Г.В. [11], Подоляничук О.А. [12], Рубан Л.О. [15], Сопко В.В. [20], Субраманян Дж. [7], Чаюн І.О. [19], Шпатовська Т.А. [13], Яковенко Т.І. [15], Яресько А.М. [9] та інші. Незважаючи на значну увагу, яка приділяється питанням управління запасами у науковій літературі, відсутність єдиного підходу до визначення сутності поняття «запаси підприємства» ускладнює формування універсальних методик управління ними. Крім того, існуючі підходи до класифікації, оцінки та оптимізації запасів часто не враховують специфіку окремих галузей, що обмежує можливості їх практичного застосування.

Формулювання цілей статті

Метою дослідження є аналіз, систематизація та узагальнення наявних підходів до визначення поняття «запаси підприємства».

Виклад основного матеріалу дослідження

Запаси підприємства відіграють ключову роль у забезпеченні безперервності виробничих процесів та задоволенні попиту в умовах сучасного економічного середовища. Вони не лише гарантують стабільність виробництва та постачання, але й виступають важливим елементом управлінських процесів, що впливають на ефективність діяльності підприємства. Формування необхідного обсягу запасів у певний момент часу потребує комплексного підходу, який враховує потреби виробництва, вимоги ринку та економічну доцільність [1].

Водночас багатогранність функцій і характеристик запасів, а також їх тісний зв'язок із фінансовими, виробничими та логістичними аспектами діяльності підприємства ускладнюють однозначне визначення цієї економічної категорії. Це вимагає подальшого теоретичного осмислення сутності запасів та вдосконалення методологічних підходів до їх оцінки й управління. Лише інтеграція різних точок зору та системний аналіз дозволять створити більш повну й універсальну концепцію управління запасами, яка сприятиме підвищенню ефективності підприємств у динамічних умовах сучасного ринку.

Запаси як економічна категорія мають багатогранну природу, що відображає їх функціональну роль у відтворювальному процесі. У класичній економічній теорії запаси розглядаються не лише як матеріальні ресурси, а й як форма авансованих коштів, які забезпечують безперервність виробничого циклу. Їх вартість послідовно переноситься на створювану продукцію, відображаючи економічний зв'язок між стадіями виробництва, обігу та реалізації. Завдяки цьому запаси виступають важливим елементом забезпечення оборотності капіталу, що є критично важливим у ринкових умовах.

Різні підходи до визначення сутності запасів відображають як їх економічний зміст, так і практичну роль у діяльності суб'єктів господарювання. Зміна умов ринку, технологій і виробничих процесів актуалізує необхідність подальшого дослідження цієї категорії з урахуванням її ролі у забезпеченні ефективності підприємств. Це дозволяє не лише краще зрозуміти процеси кругообігу капіталу, але й створити дієві моделі управління запасами, адаптовані до сучасних викликів економіки [2].

Запаси підприємства – це матеріальні активи, які підприємство зберігає для подальшого використання в процесі своєї діяльності, зокрема у виробництві або для продажу. Вони є важливою складовою оборотних активів та мають велике значення для фінансового планування, контролю витрат і ефективного функціонування бізнесу. Запаси підприємства відображаються в балансі і є важливим елементом управління виробництвом і фінансами підприємства. Іншими словами, під запасами підприємства варто розуміти ресурси, які знаходяться у власності підприємства і призначені для використання в його діяльності. В українських першоджерелах визначення запасів підприємства може бути представлене в контексті бухгалтерського обліку та фінансової звітності.

Запаси в бухгалтерському обліку визначаються як активи, які підприємство утримує для продажу і при здійсненні поточної діяльності, а також активи, які використовуються у виробничому процесі або в процесі надання послуг. В Україні поняття запасів регулюється Національним стандартом бухгалтерського обліку (П(С)БО) 9 «Запаси» [3].

Запаси в контексті Господарського кодексу України [4] визначаються як ресурси, які підприємство має на своєму балансі для подальшого використання у господарській діяльності. Це можуть бути сировина, матеріали, готова продукція, незавершене виробництво та інші види запасів, які підприємство використовує для забезпечення своїх виробничих і комерційних процесів.

Згідно з міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (МСБО) визначення запасів чітко відображає їхню функціональну роль як активів, що забезпечують основні етапи господарської діяльності підприємства. Наприклад, стандарт МСБО № 2 акцентує увагу на трьох основних аспектах: використання запасів у виробництві, їх підготовка до продажу та споживання у процесі надання послуг. Такий підхід забезпечує універсальність визначення та можливість застосування у різних галузях економіки, що є важливим у сучасному глобалізованому середовищі [5]. Розгляд запасів через призму міжнародних стандартів дозволяє забезпечити їхнє ефективне управління та контроль, а також гармонізувати фінансову звітність із загальноприйнятими підходами. Це своєю чергою сприяє підвищенню прозорості

бізнесу, полегшує залучення інвестицій та забезпечує стабільність економічної діяльності підприємств в умовах конкурентного ринку. В економічній науці запаси підприємства розглядаються як частина ресурсів, які використовуються для забезпечення безперебійного виробничого процесу та продажу товарів. Вони можуть включати сировину, матеріали, напівфабрикати, готову продукцію та інші компоненти, необхідні для діяльності компанії. Запаси в економічних та управлінських дослідженнях закондонних авторів зазвичай визначаються як матеріальні активи, що зберігаються для забезпечення безперервності виробництва та продажу. Основними першоджерелами, які детально описують концепцію запасів, є класичні роботи з економіки, управління виробництвом та логістики.

До класичного визначення в економіці відносять визначення Ф. Котлера, який у своїй книзі «Управління маркетингом» визначає запаси як частину логістичної системи, яка забезпечує доступність продукції для клієнтів і зменшує ризики втрати продажів через відсутність товару [6].

Схоже судження можна побачити у дослідженнях П. Нараяна та Дж. Субраманяна у книзі «Управління запасами – теорія і практика», де запаси розглядаються як стратегічний актив, що допомагає вирівнювати попит і пропозицію, підтримувати безперервність бізнесу та уникати ризиків втрат [7].

В українських дослідженнях зазвичай запаси підприємства визначаються через призму їхнього впливу на фінансові результати та ефективність діяльності. Але думки про сутність категорії серед учених різняться. Аналіз сучасної літератури дозволив виділити три підходи до розуміння сутності запасів: активи підприємства (бухгалтерський підхід), предмети праці (економічний підхід) та матеріальні ресурси підприємства (виробничий підхід) (табл. 1, табл. 2, табл. 3).

У межах бухгалтерського підходу запаси розглядаються як частина активів підприємства, які відображаються у його фінансовій звітності. В рамках цього підходу вчені акцентують увагу на економічній вигоді, яку запаси можуть принести підприємству в майбутньому, та на необхідності їх належного обліку для забезпечення прозорості фінансової звітності (табл. 1).

Таблиця 1. Визначення поняття «запаси» згідно з бухгалтерським підходом (активи підприємства)

Автор	Визначення
Давидов Г.М. [8]	Запаси – це активи підприємства, які забезпечують його операційну діяльність шляхом утримання для подальшого продажу, використання у виробничих процесах або задоволення інших господарських потреб.
Бондаренко Н.М., Ярьсько А.М. [9]	Запаси є ключовими активами підприємства, які можуть бути як придбані ззовні, так і створені власними силами. Вони виконують багатофункціональну роль, забезпечуючи безперебійність виробничих процесів, процесів надання послуг, виконання робіт, а також обслуговування адміністративних і господарських потреб. Головною характеристикою запасів є їх повне споживання за операційний цикл, що відрізняє їх від інших активів підприємства.
Бруханський Р.Ф. [10]	Запаси – це ключові активи в забезпеченні операційної діяльності суб'єкту господарювання. Вони використовуються у процесі виробництва з метою створення продукції, що буде реалізована, або споживаються для виконання робіт, надання послуг і забезпечення управлінських потреб, або утримуються з метою подальшого продажу. Запаси охоплюють матеріальні ресурси, необхідні для підтримання виробничого циклу, забезпечують безперебійність господарських процесів.
Нашкерська Г.В. [11]	Запаси – це оборотні активи суб'єкта господарювання, що забезпечують підтримку його операційної діяльності. Їх головною особливістю є короткостроковий характер використання, оскільки вони реалізуються або витрачаються протягом одного циклу або протягом одного року. Ця категорія включає матеріали, сировину, готову продукцію та інші ресурси, що необхідні для виконання виробничих, комерційних або адміністративних завдань.
Подольчук О.А. [12]	Запаси – це ресурси, що перебувають в обігу підприємства і протягом одного операційного циклу використовуються для виробництва продукції, створення товарів, надання послуг, виконання робіт, а також задоволення господарських і управлінських потреб організації

Джерело: складено автором на основі [8; 9; 10; 11; 12]

Відповідно до економічного підходу, запаси розглядаються у якості предметів праці, які є частиною процесу виробництва. До них належать сировина, матеріали, напівфабрикати та інші компоненти, що використовуються для створення кінцевого продукту. У рамках цього підходу дослідники акцентують увагу на функціональній значущості запасів у виробничому процесі, вказуючи на їх роль як основних елементів, що забезпечують безперервність виробничого циклу та сприяють досягненню цілей підприємства в стратегічній перспективі (табл. 2).

У рамках виробничого підходу (матеріальні ресурси підприємства) запаси перебувають у розпорядженні підприємства та використовуються для забезпечення його діяльності (табл. 3). Це можуть бути як готова продукція, призначена для продажу, так і ресурси, що зберігаються для забезпечення виробництва або надання послуг. Матеріальні ресурси підприємства характеризуються своєю фізичною формою та цільовим призначенням, що дозволяє ефективно організувати їх облік, зберігання та використання. Отже, з практичної точки зору, запаси – це частина матеріальних ресурсів, що перебувають на різних етапах виробництва та обігу, включаючи ресурси для виробничих потреб, предмети споживання та інші матеріальні цінності. Вони призначені для використання у виробничому процесі, транспортуванні або продажу. Запаси можуть бути представлені в таких формах, як сировина, матеріали, напівфабрикати, готова продукція та товари для подальшої реалізації. З бухгалтерської точки зору, запаси є частиною оборотних активів підприємства, що мають матеріальну форму і формуються за рахунок оборотних коштів. Запаси класифікуються як активи, якщо існує ймовірність отримання економічної вигоди від їх використання в майбутньому, а також, якщо їх вартість може бути точно визначена.

Таблиця 2. Визначення поняття «запаси» згідно з економічним підходом (предмети праці)

Автор	Визначення
Гадзевич О.І., Шпатикувська Т.А. [13]	Запаси є складовою частиною предметів праці, що застосовуються в процесі виробництва, однак на момент обліку вони ще не залучені безпосередньо до виробничого процесу. Вони використовуються протягом одного циклу і повністю переносять свою вартість на кінцеву продукцію.
Дмитренко А.В., Балабась І.В. [14]	Запаси є сукупністю матеріальних ресурсів, що знаходяться на підприємстві у вигляді складських залишків основних і допоміжних матеріалів, палива, запасних частин, відходів, тари та інших елементів. Вони призначені не лише для виробничих потреб, а й для виконання адміністративних завдань або підтримки господарської діяльності.
Рубан Л.О., Яковенко Т.І. [15]	Запаси – предмети праці, що одноразово використовуються в процесі виробництва та переносять свою вартість на вартість готової продукції. Вони є невід’ємною частиною виробничого циклу, забезпечуючи безперебійний процес виготовлення продукції чи надання послуг.

Джерело: складено автором на основі [13; 14; 15]

Проведене дослідження виявило, що існують численні трактування сутності запасів як економічної категорії, що значною мірою зумовлено зміною ролі та значення запасів у контексті ринкової економіки. Різноманітність підходів до трактування цієї категорії відображає різні аспекти її функціонування у виробництві та господарській діяльності, зокрема у контексті забезпечення безперебійного циклу виробництва, зниження витрат, адаптації до змін попиту та оптимізації управлінських процесів на підприємствах.

Таблиця 3. Визначення поняття «запаси» згідно з виробничим підходом (матеріальні ресурси підприємства)

Автор	Визначення
Бержані І.А., Демченко Т.А., Кістол А.А. [16]	Запаси є частиною матеріальних ресурсів підприємства, що складаються з предметів праці, зокрема сировини, матеріалів, напівфабрикатів, комплектуючих, палива, запасних частин та інших ресурсів. Вони служать матеріальною основою для продукції, забезпечують її необхідні характеристики та безпосередньо залучені до виробничого процесу в межах одного циклу.
Бутинець Ф.Ф. [17]	Запаси – це товарно-матеріальні цінності, що знаходяться у розпорядженні підприємства на певну дату, незалежно від їх місцезнаходження. Це визначення акцентує увагу на праві власності, яке охоплює три основні аспекти: володіння, користування та розпорядження. Завдяки цьому праву підприємство має змогу контролювати запаси, використовувати їх у виробничих процесах, а також здійснювати продаж чи інші операції відповідно до своїх господарських потреб.
Гудзенко Н.М., Гибало Ю.В. [18]	Запаси є частиною матеріальних ресурсів підприємства, що складають економічні (виробничі) ресурси. Вони є основою продукції, що виробляється, оскільки безпосередньо залучені до виробничого процесу, сприяють створенню кінцевого продукту та покращують його характеристики.
Чаюн І.О. [19, с. 56]	Запаси – ресурси підприємства, що призначені для майбутнього використання, але на даний момент не використовуються. До них відносяться сировина, матеріали, паливо, обладнання, машини, товари, електроенергія та інші ресурси, що знаходяться на підприємстві та чекають на своє застосування у виробничому процесі або іншій господарській діяльності.
Сопко В.В. [20]	Запаси представляють собою накопичені ресурси, що знаходяться в процесі виробництва. Вони охоплюють сировину, матеріали, напівфабрикати та інші елементи, які використовуються для виготовлення продукції, що потім буде продана або використана для надання послуг.

Джерело: складено автором на основі [16; 17; 18; 19; 20]

На думку авторів дослідження, запаси – це матеріальні ресурси підприємства, які перебувають на різних стадіях виробничого процесу або обігу, призначені для майбутнього використання з метою виробництва товарів, надання послуг або для продажу. Вони включають сировину, матеріали, напівфабрикати, готову продукцію, а також інші виробничо-матеріальні цінності, які тимчасово зберігаються для забезпечення безперебійності виробничого циклу та виконання господарських операцій підприємства. Запаси забезпечують можливість оперативного реагування на зміни в попиті, оптимізацію витрат і ефективне управління ресурсами.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Запаси підприємства є важливою складовою його ефективної діяльності, оскільки вони забезпечують безперервність виробничих процесів та здатність задовольняти попит на продукцію. Вони виконують множинні функції, включаючи забезпечення виробництва, реалізацію товарів та послуг, а також збереження фінансової стабільності компанії. Визначення запасів може варіюватися залежно від підходу: бухгалтерського, економічного або виробничого. Кожен підхід ставить свій акцент на різні аспекти управління запасами, що відображає їх різноманітні функціональні ролі. Відповідно до бухгалтерського підходу, запаси є активами, що забезпечують оперативну діяльність підприємства, що важливо для фінансового звітування та прозорості. Економічний підхід визначає запаси як частину виробничого процесу, що має безпосередній вплив на ефективність операцій. Загалом запаси виступають матеріальними ресурсами, що необхідні для стабільного функціонування підприємства, сприяючи зниженню ризиків, підтриманню рівноваги між попитом та пропозицією, а також оптимізації використання капіталу. На думку авторів дослідження, під запасами варто розуміти матеріальні ресурси підприємства, які перебувають на різних стадіях виробничого процесу або обігу, призначені для використання в майбутньому з метою виробництва товарів, надання послуг або для подальшого продажу. Ефективне управління запасами – це один із ключових аспектів, що визначає не лише поточну фінансову стабільність підприємства, а й його здатність адаптуватися до змін.

Література

1. Колісник О.П., Мазурок О.Р. Теоретико-методичні аспекти управління запасами. *Український економічний часопис*. 2024. № 3. С. 58-64. DOI: <http://doi.org/10.32782/2786-8273/2023-3-10>.
2. Одношевна О., Пильгун О., Біловоє Є. Аналітична діагностика ефективності використання запасів підприємством, як елемент оптимізації системи ведення обліку та контролю. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. Issue 15. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-15-09-03>.
3. Верховна Рада України. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» № 246 від 20 жовтня 1999 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>.
4. Верховна Рада України. Господарський кодекс України № 436-IV від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
5. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» (від 01.01.2012). URL: <https://cutt.ly/hupclHy>.
6. Kotler P. *Marketing management*. 2002. 456 p.
7. Narayan P., Subramanian J. *Inventory Management-principles and Practices*. New Delhi: Excel Books. India, 2009. 230 p.
8. Давидов Г.М. Аудит: навчальний посібник. Київ: Знання, 2009, 363 с.
9. Бондаренко Н.М., Яресько А.М. Сутність та класифікація виробничих запасів на підприємстві. *Вісник Чернівецького державного технологічного університету. Серія: Економічні науки*. 2014. № 4. С. 273-281.
10. Бруханський Р.Ф. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 480 с.
11. Нашкерська Г.В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 464 с.
12. Подольчук О.А. Виробничі запаси: економічна сутність та облік. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 5. С. 88-101.
13. Гадзевич О.І., Шпятиковська Т.А. Обліково-аналітичне забезпечення виробничих запасів на сільськогосподарських підприємствах. *Економіка і суспільство*. 2016. №6. С. 344-348.
14. Дмитренко А.В., Балабас І.В. Економічна сутність поняття виробничі запаси. *Економіка і регіон*. 2016. № 2 (57). С. 149-152.
15. Рубан Л.О., Яковенко Т.І. Економічна сутність поняття виробничих запасів на промисловому підприємстві. *Інфраструктура ринку*. 2019. Випуск 34. С. 319-324.
16. Бержанір І.А., Демченко Т.А., Кістол А.А. Проблеми та напрями вдосконалення обліку виробничих запасів. *Економічний простір*. 2016. № 107. С. 161-168.
17. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік. Житомир: Рута, 2010, 912 с.
18. Гудзенко Н.М., Гибало Ю.В. Виробничі запаси як об'єкт обліку та їх класифікація. Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих науковців. Вінниця, ВНАУ. 2016. С. 28-31.
19. Чаюн І.О., Бондар І.Ю. Управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства: монографія. Київ: Київ. нац. торг-екон. ун-т, 2006. 111 с.
20. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Київ: КНЕУ. 2000, 578 с.

References

1. Kolisnyk, O.P., Mazurok, O.R. (2024). «Theoretical and methodological aspects of inventory management». *Ukrains'kyi ekonomichnyj chasopys*. № 3. pp. 58-64. DOI: <http://doi.org/10.32782/2786-8273/2023-3-10>.
2. Odnoшевna, O., Pyl'hun, O., Bilovol, Ye. (2024). «Analytical diagnostics of the efficiency of inventory use by an enterprise as an element of optimizing the accounting and control system». *Problemy suchasnykh transformatsij. Serii: ekonomika ta upravlinnia*. Issue 15. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-15-09-03>.
3. Verkhovna Rada Ukrainy. Natsional'ne polozhennia (standart) bukhhal'ters'koho obliku 9 «Zapasy». (1999). [Verkhovna Rada of Ukraine. National Regulation (Standard) of Accounting 9 "Inventories"]. № 246 dated October 20, 1999. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>.
4. Verkhovna Rada Ukrainy. Hospodars'kyj kodeks Ukrainy. (2003). [Verkhovna Rada of Ukraine. Economic Code of Ukraine]. № 436-IV dated January 16, 2003. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
5. Mizhnarodnyj standart bukhhal'ters'koho obliku 2 «Zapasy». [International Accounting Standard 2 "Inventories"]. Available at: <https://cutt.ly/hupclHy>. Revision dated 01/01/2012.
6. Kotler, P. (2002). *Marketing management*.
7. Narayan, P., Subramanian, J. (2009). *Inventory Management-principles and Practices*. Excel Books. New Delhi. India.
8. Davydov, H.M. (2009). *Audyt*. [Audit]. Znannia. Kyiv. Ukraine.
9. Bondarenko, N.M., Yares'ko, A.M. (2014). «The essence and classification of production inventories at the enterprise». *Visnyk Chernihiv's'koho derzhavnoho tekhnolohichnoho universytetu. Serii: Ekonomichni nauky*. № 4. pp. 273-281.
10. Brukhan's'kyj, R.F. (2016). *Bukhhalters'kyj oblik*. [Accounting]. TNEU. Ternopil'. Ukraine.
11. Nashkers'ka, H.V. (2004). *Bukhhalters'kyj oblik*. [Accounting]. Tsentr navchal'noi literatury. Kyiv. Ukraine.
12. Podolianchuk, O.A. (2018). «Production stocks: economic essence and accounting». *Ekonomika. Finansy. Menedzhment: aktual'ni pytannia nauky i praktyky*. № 5. pp. 88-101.
13. Hadzevych, O.I., Shpatykovs'ka, T.A. (2016). «Accounting and analytical support of production stocks at agricultural enterprises». *Ekonomika i suspil'stvo*. №6. pp. 344-348.
14. Dmytrenko, A.V., Balabas, I.V. (2016). «The economic essence of the concept of production stocks». *Ekonomika i rehion*. № 2 (57). pp. 149-152.
15. Ruban, L.O., Yakovenko, T.I. (2019). «The economic essence of the concept of production inventories at an industrial enterprise». *Infrastruktura rynku*. Issue 34. pp. 319-324.
16. Berzhanir, I.A., Demchenko, T.A., Kistol, A.A. (2016). «Problems and directions of improving the accounting of production stocks». *Ekonomichnyj prostir*. № 107. pp. 161-168.
17. Butynets', F.F. (2010). *Bukhhalters'kyj finansovyy oblik*. [Accounting and financial accounting]. Ruta. Zhytomyr. Ukraine.
18. Hudzenko, N.M., Hybalo, Yu.V. (2016). «Production stocks as an object of accounting and their classification». *Materialy I vseukrains'koi naukovo-praktychnoi konferentsii molodykh naukovtsiv*. VNAU. Vinnytsia. Ukraine.
19. Chaun, I.O., Bondar, I.Yu. (2006). *Upravlinnia material'no-tekhnichnym zabezpechenniam pidpryemstva*. [Management of material and technical support of the enterprise]. Kyiv. nats. torh-ekon. un-t. Kyiv. Ukraine.
20. Sopko, V.V. (2000). *Bukhhalters'kyj oblik*. [Accounting]. KNEU. Kyiv. Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 22.10.2024 р.